2024/598

7.3.2024

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2024/598

af 18. december 2023

om Rumæniens udkast til ajourført integreret national energi- og klimaplan for perioden 2021-2030 og om de rumænske foranstaltningers overensstemmelse med Unionens mål om klimaneutralitet og med målet om at sikre fremskridt med hensyn til klimatilpasning

(Kun den rumænske udgave er autentisk)

EUROPA-KOMMISSIONEN —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/1999 af 11. december 2018 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 663/2009 og (EF) nr. 715/2009, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/22/EF, 98/70/EF, 2009/31/EF, 2009/73/EF, 2010/31/EU, 2012/27/EU og 2013/30/EU, Rådets direktiv 2009/119/EF og (EU) 2015/652 og om ophævelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 ([1]), særlig artikel 9, stk. 2, og artikel 14, stk. 6,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (»den europæiske klimalov«) ([2]), særlig artikel 7, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

Henstilling om Rumæniens udkast til ajourført integreret national energi- og klimaplan for perioden 2021-2030

(1) Den 31. oktober 2023 forelagde Rumænien sit udkast til ajourført integreret national energi- og klimaplan.

(2) På grund af den sene forelæggelse af Rumæniens udkast til ajourført national energi- og klimaplan har Europa-Kommissionen haft begrænset tid til at udarbejde sin vurdering med henblik på at kunne vedtage denne henstilling seks måneder før tidsfristen for de endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner, jf. artikel 9, stk. 2, i forordning (EU) 2018/1999.

(3) I artikel 3 i forordning (EU) 2018/1999 (»forvaltningsforordningen«) og bilag I hertil fastsættes de elementer, der skal medtages i den ajourførte integrerede nationale energi- og klimaplan. I december 2022 vedtog Kommissionen en vejledning til medlemsstaterne om processen for og omfanget af udarbejdelsen af udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner og de endelige udgaver heraf ([3]). Vejledningen indeholder eksempler på god praksis og redegør for konsekvenserne af den seneste politiske, retlige og geopolitiske udvikling på det energi- og klimapolitiske område.

(4) I forbindelse med REPowerEU-planen ([4]) og som led i det europæiske semester 2022 og 2023 har Kommissionen lagt særlig vægt på medlemsstaternes energi- og klimarelaterede reform- og investeringsbehov for at styrke energisikkerheden og prisoverkommeligheden ved at fremskynde en grøn og retfærdig omstilling. Dette afspejles i landerapporterne for Rumænien for 2022 og 2023 ([5]) og Rådets henstillinger til Rumænien ([6]). Medlemsstaterne bør i deres endelige ajourførte integrerede nationale energi- og klimaplaner tage de seneste landespecifikke henstillinger i betragtning.

([1]) EUT L 328 af 21.12.2018, s. 1.
([2]) EUT L 243 af 9.7.2021, s. 1.
([3]) Meddelelse fra Kommissionen — Vejledning til medlemsstaterne om ajourføring af de nationale energi- og klimaplaner for 2021-2030 (EUT C 495 af 29.12.2022, s. 24).
([4]) COM(2022) 230 final.
([5]) SWD(2022) 624 final og SWD(2023) 623 final.
([6]) COM (2022) 624 (henstilling med henblik på Rådets henstilling) og COM(2023) 623 final (henstilling med henblik på Rådets henstilling).

(5) Kommissionens henstillinger vedrørende opfyldelsen af nationale mål i henhold til forordningen om indsatsfordeling ([7]) bygger på sandsynligheden for, at medlemsstaterne vil overholde 2030-målene, under hensyntagen til reglerne for anvendelse af fleksibilitet i henhold til nævnte forordning.

(6) Formålet med Kommissionens henstillinger vedrørende opsamling, anvendelse og lagring af CO_2 er at få et overblik over den planlagte udbredelse af disse teknologier på nationalt plan, herunder oplysninger om årlige mængder CO_2, der efter planen skal opsamles inden 2030, opdelt efter kilde til opsamlet CO_2 fra anlæg, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF ([8]), eller fra andre kilder såsom biogene kilder eller direkte opsamling fra luften, om planlagt infrastruktur til transport af CO_2 og om den potentielle indenlandske CO_2-lagringskapacitet og injicerede CO_2-mængder, der efter planen vil være til rådighed i 2030.

(7) Kommissionens henstillinger vedrørende resultater i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordninge (EU) 2018/841 ([9]) (om arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug — »LULUCF-forordningen«) omhandler medlemsstaternes overholdelse af »no debit«-reglen for perioden 2021-2025 (1. periode) og deres nationale mål for perioden 2026-2030 (2. periode) under hensyntagen til reglerne for brug af fleksibilitet som fastsat i nævnte forordning. I Kommissionens henstillinger tages der også højde for, at eventuelle emissionsoverskridelser i henhold til LULUCF-forordningen i 1. periode automatisk vil blive overført til forordningen om indsatsfordeling.

(8) For at kunne støtte opfyldelsen af energi- og klimaafbødningsmålsætningerne via klimatilpasning ordentligt er det vigtigt at identificere eventuelle farer forårsaget af klimaændringer og analysere klimasårbarheder og -risici, der kan påvirke relevante områder, befolkninger og sektorer. I Kommissionens henstillinger om tilpasning vurderes det, i hvilket omfang Rumænien i sin ajourførte nationale energi- og klimaplan har integreret tilpasningsmål, hvori der er taget højde for klimarisici, som kan forhindre Rumænien i at nå målsætningerne og målene i energiunionen. Uden planlagte og gennemførte specifikke tilpasningspolitikker og -foranstaltninger bringes opfyldelsen af målsætningerne i energiunionens dimensioner i fare.

(9) Kommissionens henstillinger vedrørende ambitionerne om vedvarende energi er baseret på den formel, der er fastsat i bilag II til forordning (EU) 2018/1999, og som er baseret på objektive kriterier, samt på de vigtigste politikker og foranstaltninger, der mangler i Rumæniens udkast til ajourført national energi- og klimaplan som grundlag for en rettidig og omkostningseffektiv opfyldelse af Rumæniens nationale bidrag til Unionens bindende mål for vedvarende energi på mindst 42,5 % i 2030 og de kollektive bestræbelser på at øge det til 45 % i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 ([10]) om fremme af energi fra vedvarende energikilder. Kommissionens henstillinger er også baseret på Rumæniens bidrag til de specifikke mål i direktivets artikel 15a, 22a, 23, 24 og 25 og de dertil knyttede politikker og foranstaltninger til hurtig gennemførelse af direktivet.

([7]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/842 af 30. maj 2018 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 26) som ændret ved forordning (EU) 2023/857 af 19. april 2023 om ændring af forordning (EU) 2018/842 om bindende årlige reduktioner af drivhusgasemissioner for medlemsstaterne fra 2021 til 2030 som bidrag til klimaindsatsen med henblik på opfyldelse af forpligtelserne i Parisaftalen og af forordning (EU) 2018/1999 (EUT L 111 af 26.4.2023, s. 1).

([8]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om et system for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Unionen og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF (EUT L 275 af 25.10.2003, s. 32).

([9]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2018/841 af 30. maj 2018 om medtagelse af drivhusgasemissioner og -optag fra arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug i klima- og energirammen for 2030 og om ændring af forordning (EU) nr. 525/2013 og afgørelse nr. 529/2013/EU (EUT L 156 af 19.6.2018, s. 1) som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/839 af 19. april 2023 om ændring af forordning (EU) 2018/841 for så vidt angår anvendelsesområdet, forenkling af rapporterings- og overholdelsesregler og fastsættelse af medlemsstaternes mål for 2030, og om ændring af forordning (EU) 2018/1999 for så vidt angår forbedring af overvågning, rapportering, sporing af fremskridt og revision (EUT L 107 af 21.4.2023, s. 1).

([10]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/2001 af 11. december 2018 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder (EUT L 328 af 21.12.2018, s. 82) som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/2413 af 18. oktober 2023 om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, forordning (EU) 2018/1999 og direktiv 98/70/EF for så vidt angår fremme af energi fra vedvarende energikilder og om ophævelse af Rådets direktiv (EU) 2015/652 (EUT L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

Henstillingerne afspejler betydningen af at udarbejde omfattende langsigtede planer for udbredelsen af vedvarende energi, navnlig vindenergi, for at øge den europæiske fremstillingsindustris og netoperatørernes synlighed i overensstemmelse med den europæiske vindkraftpakke ([11]).

(10) Kommissionens henstillinger vedrørende det nationale bidrag til energieffektivitet er baseret på artikel 4 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 ([12]) om energieffektivitet og formlen i bilag I til nævnte direktiv samt de dertil knyttede politikker og foranstaltninger til gennemførelse heraf.

(11) I Kommissionens henstillinger lægges der særlig vægt på mål, målsætninger og bidrag og dertil knyttede politikker og foranstaltninger til gennemførelse af REPowerEU-planen med henblik på hurtigt at udfase afhængigheden af fossile brændstoffer fra Rusland. I henstillingerne er erfaringerne med gennemførelsen af pakken »Spar på gassen til en sikker vinter« ([13]) ligeledes taget med i betragtning. Henstillingerne afspejler nødvendigheden af at gøre energisystemet mere modstandsdygtigt i lyset af de forpligtelser, der følger af forordning (EU) 2019/941 ([14]) om risikoberedskab i elsektoren og forordning (EU) 2017/1938 ([15]) om gasforsyningssikkerhed, og i overensstemmelse med Kommissionens henstilling om energilagring ([16]).

(12) I Kommissionens henstillinger er der taget højde for behovet for at fremskynde integrationen af det indre energimarked for at øge fleksibiliteten og styrke og beskytte forbrugerne. Der er også taget hensyn til betydningen af at vurdere antallet af energifattige husholdninger i overensstemmelse med kravene i artikel 3 i forordning (EU) 2018/1999 og Kommissionens henstilling (EU) 2023/2407 ([17]).

(13) Kommissionens henstillinger afspejler betydningen af at sikre tilstrækkelige investeringer i forskning og innovation inden for ren energi for at fremme udvikling og produktionskapacitet på dette område, herunder passende politikker og foranstaltninger for energiintensive industrier og andre virksomheder, samt behovet for at opkvalificere arbejdsstyrken til en nulemissionsindustri med henblik på at konsolidere en stærk, konkurrencedygtig og ren økonomi i Unionen.

(14) Kommissionens henstillinger bygger på de forpligtelser, der er indgået i henhold til Parisaftalen, til at udfase anvendelsen af fossile brændstoffer samt på betydningen af at udfase subsidier til fossile brændstoffer.

(15) Kommissionens henstillinger om investeringsbehov følger dens vurdering af, om udkastet til ajourført plan giver et generelt overblik over de investeringer, der skal til for at nå målsætningerne, målene og bidragene for alle dimensioner af energiunionen, og angiver finansieringskilderne, idet der skelnes mellem private og offentlige kilder, og om den redegør for investeringer, der er i overensstemmelse med Rumæniens genopretnings- og resiliensplan, Rumæniens territoriale planer for retfærdig omstilling og de landespecifikke henstillinger for 2022-2023, der er fremsat som led i det europæiske semester, og omfatter en robust makroøkonomisk vurdering af planlagte politikker og foranstaltninger. Der bør i den nationale energi- og klimaplan sikres gennemsigtighed og forudsigelighed i de nationale politikker og foranstaltninger til støtte for investeringssikkerheden.

([11]) Meddelelse om en europæisk handlingsplan for vindkraft (COM(2023) 669 final af 24.10.2023) og meddelelse om opfyldelse af EU's ambitioner for vedvarende offshoreenergi (COM(2023) 668 final).

([12]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2023/1791 af 13. september 2023 om energieffektivitet og om ændring af forordning (EU) 2023/955 (EUT L 231 af 20.9.2023, s. 1).

([13]) Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: »Spar på gassen til en sikker vinter« (COM(2022) 360 final).

([14]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/941 af 5. juni 2019 om risikoberedskab i elsektoren og om ophævelse af direktiv 2005/89/EF (EUT L 158 af 14.6.2019, s. 1).

([15]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/1938 af 25. oktober 2017 om foranstaltninger til opretholdelse af gasforsyningssikkerheden og ophævelse af forordning (EU) nr. 994/2010 (EUT L 280 af 28.10.2017, s. 1).

([16]) Kommissionens henstilling af 14. marts 2023 om energilagring, der understøtter et dekarboniseret og sikkert energisystem i EU (EUT C 103 af 20.3.2023, s. 1).

([17]) Kommissionens henstilling (EU) 2023/2407 af 20. oktober 2023 om energifattigdom (EUT L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

(16) Kommissionens henstillinger afspejler, hvor vigtigt det er at foretage en bred regional høring og sikre en tidlig og inklusiv høring om planen, herunder en reel offentlig deltagelse med tilstrækkelige oplysninger og en tilstrækkelig tidsplan, jf. Aarhuskonventionen ([18]).

(17) Kommissionens henstillinger om retfærdig omstilling afspejler vurderingen af, om Rumænien i sin plan i tilstrækkelig grad dækker de relevante sociale, beskæftigelsesmæssige og færdighedsmæssige virkninger af klima- og energiomstillingen og fremlægger passende ledsagende politikker og foranstaltninger til fremme af en retfærdig omstilling, samtidig med at planen bidrager til at fremme både menneskerettigheder og ligestilling mellem kønnene.

(18) Kommissionens henstillinger til Rumænien er baseret på vurderingen af Rumæniens udkast til ajourført national energi- og klimaplan ([19]), som offentliggøres sammen med denne henstilling.

(19) Rumænien bør tage behørigt hensyn til disse henstillinger ved udarbejdelsen af sin endelige ajourførte integrerede nationale energi- og klimaplan, der skal forelægges senest den 30. juni 2024.

Henstillinger om overensstemmelsen med Unionens mål om klimaneutralitet og med målet om at sikre fremskridt med hensyn til klimatilpasning

(20) I henhold til forordning (EU) 2021/1119 (den europæiske klimalov) skal Kommissionen vurdere de nationale foranstaltningers overensstemmelse med målet om klimaneutralitet og med målet om at sikre fremskridt med hensyn til klimatilpasning. Kommissionen har vurderet de rumænske foranstaltningers overensstemmelse med disse mål ([20]). Nedenstående henstillinger er baseret på denne vurdering. Rumænien bør tage behørigt hensyn til nærværende henstillinger og følge op på dem i overensstemmelse med den europæiske klimalov.

(21) Selv om Unionens nettodrivhusgasemissioner (inklusive arealanvendelse og ændringer i arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) og eksklusive international transport) generelt udviser en støt nedadgående tendens, der i store træk stemmer overens med det lineære forløb med henblik på at nå Unionens klimamål for 2030 på −55 % og Unionens mål om klimaneutralitet i 2050, er der behov for at sætte tempoet i emissionsreduktionen op og øge medlemsstaternes indsats. Fremskridtene i de forskellige medlemsstater har været blandet, idet der har været en række sektorspecifikke udfordringer og svagheder, der skal afhjælpes uden yderligere forsinkelse. Desuden har Rumænien først for nylig forelagt Kommissionen sin nationale langsigtede strategi i overensstemmelse med artikel 15 i forordning (EU) 2018/1999 ([21]). Kommissionen vil vurdere, hvorvidt den nationale langsigtede strategi er tilstrækkelig til, at Unionen i fællesskab kan nå energiunionens målsætninger og mål. Pålidelige langsigtede strategier er hjørnestenen i indsatsen for at opnå den økonomiske omstilling, der er nødvendig for at nå Unionens mål om klimaneutralitet.

(22) Tilpasningspolitikkerne bør fokusere på områder eller sektorer, der er særligt sårbare over for klimaændringer, eller hvis aktiviteter er afgørende for andre sektorers modstandsdygtighed, eller som har væsentlig betydning for den nationale økonomi eller folkesundheden. Der er behov for en prioriteret indsats over for de virkninger og risici, der forventes at påvirke kritisk infrastruktur eller kritiske systemer med lang levetid, eller som forventes at påvirke systemerne uigenkaldeligt, under hensyntagen til samspillet med den socioøkonomiske udvikling eller andre ikkeklimatiske faktorer. For at opretholde ansvarlighed og forbedre tilpasningspolitikken er det nødvendigt at overvåge og evaluere tilpasningsindsatsen. Forskellige EU-finansieringsinstrumenter kan mobiliseres for at finansiere tilpasningen. Når medlemsstaterne udformer deres nationale planer inden for rammerne af de relevante EU-fonde, bør de først og fremmest lægge vægt på modstandsdygtigheden over for klimaændringer. Ingen af

([18]) Konvention af 25. juni 1998 om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet (»Aarhuskonventionen«).

([19]) SWD(2023) 930.

([20]) EU-statusrapport om klimaindsatsen 2023 (COM(2023) 653 final) og arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om vurdering af fremskridt med hensyn til klimatilpasning i de enkelte medlemsstater i overensstemmelse med den europæiske klimalov (SWD(2023) 932).

([21]) Eftersom Rumænien ikke havde forelagt den langsigtede strategi, der kræves i henhold til artikel 15 i forordning (EU) 2018/1999, inden for den fastsatte frist, indledte Kommissionen en traktatbrudsprocedure mod Rumænien i overensstemmelse med artikel 258 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (ref. INFR (2022) 2090). Den 8. december forelagde Rumænien sin nationale langsigtede strategi.

udgifterne bør skade tilpasningen, dvs. øge sårbarheden hos støttemodtagere eller andre. Behovene for investering i klimatilpasning er stigende og vil tage yderligere til i løbet af de næste årtier. Bedre finansiering bør gå hånd i hånd med tilstrækkelig kapacitet og ekspertise, der er nødvendig for administration og gennemførelse, så kvaliteten af udgifterne og absorptionskapaciteten sikres, og fejltilpasning undgås. Ud over offentlig og privat finansiering kan det også overvejes at anvende innovative finansieringsinstrumenter gennem samarbejde med den private sektor.

(23) De mest sårbare samfund er dem med størst sandsynlighed for at blive påvirket af klimaændringer. Forskellige regioners og socioøkonomiske gruppers ulige eksponering for og sårbarhed over for klimapåvirkninger forværrer allerede eksisterende uligheder og sårbarheder. Skal der opnås modstandsdygtighed på retfærdig vis, bør der rettes op på den ulige fordeling af byrden med hensyn til klimarisici samt sikres en lige fordeling af fordelene ved klimatilpasning. Den systemiske evne til at tilpasse sig klimaændringer er afgørende for at undgå eller begrænse potentielle skader, udnytte muligheder og håndtere konsekvenser. Klimaændringernes fysiske virkninger udvikler sig hurtigere end forventet. På alle forvaltningsniveauer og i den offentlige og private sektor er der behov for at forbedre tilpasningsevnen, hvilket kræver øget opmærksomhed på sårbarheder og risici. Private interessenter er drivkræfter for forandring, idet de stiller oplysninger, ressourcer, kapacitet og finansiering til rådighed.

(24) Naturbaserede løsninger giver effektive og omkostningseffektive tilpasnings- og afbødningsmuligheder, hvis deres udbredelse fremmes gennem strategiske rammer, politikker og finansieringsmuligheder. De kan gennemføres uafhængigt eller integreres i andre tilpasnings- og afbødningsforanstaltninger i kombination med mere teknologiske eller infrastrukturbaserede løsninger. Ved gennemførelsen skal der tages hensyn til økosystemernes kompleksitet og de forventede virkninger af klimaændringerne, den lokale kontekst, de dertil knyttede interesser og værdier samt de socioøkonomiske forhold —

HENSTILLER, AT RUMÆNIEN TAGER SKRIDT TIL AT:

UDKASTET TIL AJOURFØRT INTEGRERET NATIONAL ENERGI- OG KLIMAPLAN I HENHOLD TIL FORORDNING (EU) 2018/1999

1. Fastlægge omkostningseffektive supplerende politikker og foranstaltninger, bl.a. for transportsektoren og for ikke-CO_2-emissioner, herunder methan og N_2O, fra energi- og landbrugssektoren, og redegøre for deres forventede virkninger med henblik på at nå det nationale drivhusgasmål på – 12,7 % i 2030 sammenlignet med 2005-niveauerne i henhold til forordningen om indsatsfordeling. Fremlægge fremskrivninger for at vise, hvordan de eksisterende og planlagte politikker vil medvirke til at nå målet, og om nødvendigt præcisere, hvordan den fleksibilitet, der er mulig i henhold til forordningen om indsatsfordeling, vil blive anvendt til at sikre overholdelse. Supplere oplysningerne om politikkerne og foranstaltningerne med en klar redegørelse for deres anvendelsesområde, tidsplan og forventede virkning på reduktionen af drivhusgasemissioner, herunder for foranstaltninger i Unionens finansieringsprogrammer, f.eks. den fælles landbrugspolitik.

2. Identificere mængden af CO_2-emissioner, der kan opsamles hvert år indtil 2030, herunder kilden. Fremlægge nærmere oplysninger om, hvordan den opsamlede CO_2 vil blive transporteret. Identificere den samlede CO_2-lagringskapacitet og de samlede injicerede mængder, der vil være til rådighed i 2030.

3. Fastlægge en konkret kurs for at nå det nationale LULUCF-mål som fastlagt i forordning (EU) 2018/841, navnlig i betragtning af revisionen af Rumæniens nationale drivhusgasopgørelser. Medtage yderligere foranstaltninger i LULUCF-sektoren med nærmere oplysninger om tidsplanen og anvendelsesområdet herfor og en kvantificering af deres forventede virkninger, så det sikres, at drivhusgasoptagene reelt bringes i overensstemmelse med EU's 2030-mål for nettooptag på −310 Mt CO_2-ækvivalenter og med det landespecifikke mål for optag på – 2 380 kt CO_2-ækvivalenter som fastlagt i forordning (EU) 2018/841. Fremlægge klare oplysninger om, hvordan offentlige midler (både EU-midler, herunder inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, og statsstøtte) og private midler gennem ordninger vedrørende kulstofbindende dyrkning anvendes konsekvent og effektivt til at nå det nationale mål for nettooptag. Fremlægge oplysninger om status og nødvendige fremskridt med hensyn til at sikre forbedringer af datasættene på de højere niveauer/de geografisk eksplicitte datasæt med henblik på overvågning, rapportering og verifikation i overensstemmelse med bilag V, del 3, til forordning (EU) 2018/1999.

4. Fremlægge yderligere analyser af de relevante klimasårbarheder og -risici i forbindelse med opfyldelsen af de nationale målsætninger, mål og bidrag samt politikker og foranstaltninger inden for energiunionens forskellige dimensioner. Forelægge en bedre redegørelse for og kvantificering af sammenhængen med de specifikke målsætninger og politikker i energiunionen, der bør understøttes af tilpasningspolitikker og -foranstaltninger. Fastlægge yderligere tilpasningspolitikker og -foranstaltninger i tilstrækkelige detaljer til støtte for Rumæniens opfyldelse af nationale målsætninger, mål og bidrag inden for rammerne af energiunionen.

5. Øge ambitionen om en andel af energi fra vedvarende energikilder på 41 % som bidrag til Unionens bindende mål for vedvarende energi for 2030, jf. artikel 3, stk. 1, i direktiv (EU) 2018/2001 som ændret, i overensstemmelse med formlen i bilag II til forordning (EU) 2018/1999. Sikre, at der træffes tilstrækkelige foranstaltninger til at dække forskellen i forhold til 2021-referenceandelen af vedvarende energi, som ikke må være lavere end det obligatoriske nationale overordnede mål for andelen af energi fra vedvarende energikilder i 2020, jf. artikel 32, stk. 4, i forordning (EU) 2018/1999.

6. Fremlægge en langsigtet plan for udbredelsen af teknologier for vedvarende energi over de næste 10 år, med en prognose frem til 2040. Medtage et vejledende mål for innovative teknologier for vedvarende energi senest i 2030 i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001 som ændret. Medtage specifikke mål som bidrag til de vejledende delmål for bygninger og industri for 2030 og det bindende delmål for vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, i industrien for 2030 i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001 som ændret. Bekræfte de bindende mål for opvarmning og køling i overensstemmelse med de bindende mål for både 2021-2025 og 2026-2030 og medtage et vejledende mål til opnåelse af de tillæg, der er omhandlet i bilag IA til direktiv (EU) 2018/2001. Medtage et delmål for avancerede biobrændstoffer og vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, i transportsektoren, idet det sikres, at minimumsniveauet for vedvarende brændstoffer, der ikke er af biologisk oprindelse, overholdes i 2030.

7. Videreudvikle detaljerede og kvantificerede politikker og foranstaltninger på en måde, der muliggør en rettidig og omkostningseffektiv opfyldelse af det nationale bidrag til Unionens bindende mål for vedvarende energi på mindst 42,5 % i 2030 og de kollektive bestræbelser på at øge det til 45 %. Beskrive, hvordan man planlægger at fremskynde udstedelsen af tilladelser og udpege »områder til fremskyndelse af vedvarende energi«, herunder hvilke energiteknologier man vil fremme, med hurtigere og enklere procedurer. Redegøre nærmere for foranstaltninger til fremskyndelse af udbredelsen af vedvarende energi gennem indførelse af VE-elkøbsaftaler, oprindelsesgarantier og yderligere oplysninger om, hvordan der sikres en befordrende ramme til fremme af egetforbrug og energifællesskaber. Fremlægge yderligere oplysninger om, hvordan man vil fremskynde udbredelsen af vedvarende energikilder og udfasningen af fossile brændstoffer i sektoren for opvarmning og køling, navnlig inden for fjernvarme og fjernkøling i overensstemmelse med direktiv (EU) 2018/2001 som ændret, herunder ved at sikre en befordrende ramme for øget integration mellem elnet og varme- og kølenet og udvikle eller modernisere effektiv fjernvarme- og fjernkølingsinfrastruktur, der er baseret på vedvarende energi. Beskrive, hvordan forpligtelsen for brændstof- og energileverandører i transportsektoren vil blive udformet, medtage sammenlignelige foranstaltninger til fremme af brint i industrien og gøre EU klar til handel med vedvarende brint.

8. Medtage en vurdering af den indenlandske forsyning af skovbiomasse til energiformål i 2021-2030 i overensstemmelse med de styrkede bæredygtighedskriterier i artikel 29 i direktiv (EU) 2018/2001 som ændret. Medtage en vurdering af foreneligheden af den planlagte anvendelse af skovbiomasse til energiproduktion med Rumæniens forpligtelser i henhold til den reviderede LULUCF-forordning, navnlig for 2026-2030, sammen med nationale foranstaltninger og politikker til sikring af en sådan forenelighed. Medtage yderligere foranstaltninger til fremme af bæredygtig produktion af biomethan i betragtning af Rumæniens muligheder for produktion af bæredygtig biogas/biomethan, profil for naturgasforbrug og eksisterende infrastruktur samt udnyttelse af afgasset biomasse og biogene CO_2-anvendelser.

9. Fastsætte, så vidt det er muligt, en forventet tidsplan for de skridt, der skal føre til vedtagelsen af lovgivningsmæssige og ikkelovgivningsmæssige politikker og foranstaltninger til gennemførelse af bestemmelserne i direktiv (EU) 2018/2001 som ændret, navnlig hvad angår de foranstaltninger, der er nævnt i de foregående punkter.

10. Medtage et nationalt energieffektivitetsbidrag for primærenergiforbruget til Unionens vejledende mål for primærenergiforbrug i overensstemmelse med artikel 4 i direktiv (EU) 2023/1791 og bilag I hertil. Angive den reduktion af energiforbruget, der skal opnås af alle offentlige organer, opdelt efter sektor, og samlet etageareal i opvarmede og/eller kølede bygninger, der ejes af offentlige organer, og som skal renoveres årligt, eller tilsvarende årlige energibesparelser, der skal opnås. Angive de samlede energibesparelser, der skal opnås i perioden fra den 1. januar 2021 til den 31. december 2030, samt en redegørelse for, hvordan den årlige besparelsesrate og beregningsgrundlaget er blevet fastlagt.

11. Fastlægge fuldstændige politikker og foranstaltninger med henblik på at opnå de nationale bidrag til energieffektivitet og kvantificere energibesparelserne fra de rapporterede energieffektivitetsforanstaltninger, så det sikres, at de krævede samlede energibesparelser i slutanvendelserne nås senest i 2030, og fastlægge foranstaltninger til fremme af energisyn og energiledelsessystemer. Fremlægge yderligere oplysninger om den rolle, som den nationale energisparefond, jf. artikel 30 i direktiv (EU) 2023/1791, spiller med hensyn til at bidrage til opfyldelsen af de nationale energieffektivitetsbidrag til EU's mål, herunder anvendelsen af finansielle instrumenter inden for rammerne af fonden.

12. Medtage et ajourført ambitionsniveau for at sikre en yderst energieffektiv og dekarboniseret national bygningsmasse og konvertere eksisterende bygninger til nulemissionsbygninger senest i 2050, herunder mellemliggende milepæle for 2030 og 2040, og en sammenligning med den seneste langsigtede renoveringsstrategi. Støtte målene for dekarbonisering af bygninger ved at medtage yderligere oplysninger om politikker, foranstaltninger og disses forventede indvirkning på energibesparelserne med henblik på gennemførelsen af en sammenhængende langsigtet renoveringsstrategi.

13. Styrke modstandsdygtigheden i energisystemet, navnlig ved at fastsætte et mål for udbredelsen af energilagring og ved at foreslå politikker og foranstaltninger til integration af den nødvendige klimatilpasning i energisystemet. Fastlægge klare mål for tilskyndelse til reduktion af gasefterspørgslen og udvikle detaljerede politikker og foranstaltninger for at nå disse mål frem mod 2030. Foretage en yderligere vurdering af gasinfrastrukturens forenelighed med dekarboniseringsmålene. Fastsætte passende foranstaltninger til diversificering og langsigtet forsyning af nukleart materiale og brændsel samt reservedele og tjenesteydelser i forbindelse hermed, herunder til de planlagte nye kernekraftenheder, og langsigtet håndtering af nukleart affald. Fremlægge flere oplysninger om de bebudede planer for udvikling af projekter vedrørende små modulære reaktorer (SMR). Vurdere tilstrækkeligheden af olieinfrastrukturen (raffinaderier, olielagre) i betragtning af det forventede fald i olieefterspørgslen og udviklingen hen imod kulstoffattige alternativer.

14. Fastsætte klare mål for forbedring af elsammenkoblingskapaciteten og fastlægge en klar tidsplan for gennemførelsen af relaterede projekter. Fremlægge klare målsætninger og mål for efterspørgselsreaktion med henblik på at forbedre systemets fleksibilitet på baggrund af en vurdering af fleksibilitetsbehovene samt redegøre for, hvordan energisystemintegrationen kan fremmes, jf. artikel 20a i direktiv (EU) 2018/2001 som ændret. Gøre status over situationen med hensyn til organiseringen af elmarkederne på en klar måde og i overensstemmelse med de mål og målsætninger, der er beskrevet i dimensionen vedrørende det indre marked, og fastlægge fremadrettede målsætninger og mål for markedsintegration, navnlig foranstaltninger til udvikling af konkurrencedygtige engrosmarkeder og udfasning af foranstaltninger, der griber forstyrrende ind i markedssignalerne. Udvikle mere konkurrencedygtige detailmarkeder og øge forbrugernes indflydelse på detailmarkedet.

15. Videreudvikle tilgangen til bekæmpelse af energifattigdom ved at medtage en vurdering af situationen for de husholdninger, der i øjeblikket er berørt af energifattigdom, og angive et specifikt målbart reduktionsmål som krævet i forordning (EU) 2018/1999 og under hensyntagen til henstilling (EU) 2023/2407. Fremlægge yderligere oplysninger om eksisterende og potentielle foranstaltninger til bekæmpelse af energifattigdom og om de øremærkede finansielle ressourcer set i lyset af både socialpolitik (prisoverkommelighed) og strukturelle energiforanstaltninger, navnlig hvad angår adgang til energieffektivitet, bygningsrenovering og vedvarende energi.

16. Præcisere de nationale mål inden for forskning, innovation og konkurrenceevne yderligere med henblik på at indføre rene teknologier og fastlægge en kurs for 2030 og 2050 til støtte for dekarboniseringen af industrien og fremme af virksomheders omstilling til en klimaneutral og cirkulær økonomi. Fastlægge politikker for og foranstaltninger til fremme af udviklingen af projekter inden for nettonulteknologi, herunder projekter, der er relevante for energiintensive industrier. Redegøre for en forudsigelig og forenklet lovramme for tilladelsesprocedurer og for, hvordan adgangen til national finansiering vil blive forenklet, hvor det er nødvendigt. Fastlægge detaljerede politikker for og foranstaltninger til digitalisering af energisystemet og udvikling af færdigheder vedrørende ren energi og fremme åben handel inden for modstandsdygtige og bæredygtige forsyningskæder inden for nettonulkomponenter og -udstyr af central betydning.

17. Angive de reformer og foranstaltninger, der skal mobilisere de private investeringer, som er nødvendige for at nå energi- og klimamålene. Give et samlet og sammenhængende overblik over de aggregerede offentlige og private investeringsbehov pr. sektor. Supplere en top-down-tilgang for hele økonomien med en projektspecifik bottom-up-vurdering. Medtage en opdeling af de samlede investeringsbehov med yderligere oplysninger om de nationale, regionale og europæiske finansieringskilder samt private finansieringskilder, der skal mobiliseres. Tilføje en kort beskrivelse af den type finansiel støtteordning, der er valgt til gennemførelse af de politikker og foranstaltninger, som finansieres over det offentlige budget, og anvendelsen af blandede finansielle instrumenter, hvor der gøres brug af tilskud, lån, teknisk bistand, offentlige garantier, herunder de nationale erhvervsfremmende bankers rolle i de respektive ordninger, og/eller hvordan privat finansiering mobiliseres. Overveje omkostningseffektive overførsler til andre medlemsstater som finansieringskilde i henhold til forordningen om indsatsfordeling. Fremlægge en solid vurdering af de planlagte politikkers og foranstaltningers makroøkonomiske virkning.

18. Redegøre nærmere for, hvordan og hvornår Rumænien agter at udfase subsidier til fossile brændstoffer. Redegøre nærmere for, hvordan Rumænien planlægger at udfase faste fossile brændstoffer til elproduktion, idet de relaterede forpligtelser og foranstaltninger præciseres.

19. Fremlægge detaljerede oplysninger om de sociale, beskæftigelsesmæssige og færdighedsmæssige konsekvenser eller andre fordelingsmæssige virkninger af klima- og energiomstillingen og om de planlagte målsætninger, politikker og foranstaltninger til støtte for en retfærdig omstilling. Præcisere støtteformen, virkningen af initiativerne, målgrupperne og de øremærkede ressourcer under hensyntagen til Rådets henstilling om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet ([22]). Sikre overensstemmelse mellem den tidsplan for udfasning af kul, der er skitseret i de territoriale planer for retfærdig omstilling, og den endelige ajourførte nationale energi- og klimaplan. Medtage, så vidt det er muligt, flere elementer for at sikre et passende analytisk grundlag for udarbejdelsen af en fremtidig social klimaplan i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/955 ([23]), herunder oplysninger om, hvordan man vurderer, hvilke udfordringer og sociale virkninger emissionshandelssystemet for forbrænding af brændsel i bygninger, vejtransport og andre sektorer har for de mest sårbare, og hvordan potentielle støttemodtagere kan identificeres og en relevant politisk ramme fastlægges. Redegøre for, hvordan den politiske ramme, der er fastlagt i den nationale energi- og klimaplan, vil bidrage til udarbejdelsen af Rumæniens sociale klimaplan, og hvordan der sikres overensstemmelse mellem de to planer.

20. Sikre en inklusiv offentlig deltagelse inden for en rimelig tidsramme og en bred deltagelse af lokale myndigheder og civilsamfundet i udarbejdelsen af planen. Give et klart overblik over, hvordan høringsprocessen vil muliggøre en bred offentlig deltagelse af alle relevante myndigheder, borgere og interessenter, herunder arbejdsmarkedets parter, i udarbejdelsen af både udkastet til ajourført plan og den endelige udgave heraf. Fremlægge en sammenfatning af de synspunkter, som de forskellige aktører har givet udtryk for, og en sammenfatning af, hvordan de synspunkter, der er kommet til udtryk under høringerne, integreres i planen.

([22]) Rådets henstilling af 16. juni 2022 om sikring af en retfærdig omstilling til klimaneutralitet (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 35).

([23]) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2023/955 af 10. maj 2023 om oprettelse af en social klimafond og om ændring af forordning (EU) 2021/1060 (EUT L 130 af 16.5.2023, s. 1).

21. Intensivere det regionale samarbejde med nabomedlemsstater og i Gruppen på Højt Plan vedrørende Energiforbindelser i Central- og Sydøsteuropa, herunder inden for sammenkobling, vedvarende energi, energieffektivitet og det indre marked, under hensyntagen til fælles udfordringer og fælles målsætninger. Redegøre for, hvordan Rumænien planlægger at etablere en ramme for samarbejde med andre medlemsstater senest i 2025 i overensstemmelse med artikel 9 i direktiv (EU) 2023/2413. Fortsætte bestræbelserne på at få undertegnet de to nødvendige bilaterale solidaritetsordninger for gasforsyningssikkerhed med nabolandene (Ungarn og Bulgarien).

DE NATIONALE FORANSTALTNINGERS OVERENSSTEMMELSE MED MÅLET OM KLIMANEUTRALITET OG MED MÅLET OM AT SIKRE FREMSKRIDT MED HENSYN TIL KLIMATILPASNING I HENHOLD TIL FORORDNING (EU) 2021/1119

22. Sikre, at tilpasningsprioriteter, -strategier, -politikker, -planer og -bestræbelser står i et rimeligt forhold til de fremtidige klimasårbarheder og -risici, der forventes på grundlag af den bedste tilgængelige videnskab og de tilgængelige værktøjer til klimaprognoser og tidlig varsling. Sikre, at tilpasningspolitikker overvåges og evalueres systematisk og regelmæssigt, og at resultaterne afspejles i den efterfølgende reviderede politikudformning og -gennemførelse. Lægge større vægt på hensynet til modstandsdygtighed over for klimaændringer ved anvendelsen af støtte fra Unionens finansieringsprogrammer såsom finansiering inden for rammerne af den fælles landbrugspolitik, samhørighedspolitikken og andre relevante EU-midler. EU-midler bør anvendes på en sådan måde, at de øger modstandsdygtigheden over for klimaændringer og ikke øger sårbarheder (dvs. ikke gør væsentlig skade på tilpasningen). Sikre, at der findes offentlige og private finansieringsmekanismer for tilpasningsforanstaltninger, og at budgetterne står i et rimeligt forhold til investeringsbehovene, navnlig i de prioriterede sårbare sektorer.

23. Inddrage interessentgrupper, der er særligt sårbare over for virkningerne af klimaændringer, i udformningen og gennemførelsen af Rumæniens tilpasningspolitik. Forbedre koordineringen mellem forskellige forvaltningsniveauer (nationale/regionale/lokale) med henblik på at tilpasse planlægningsværktøjerne og bidrage til koordinerede indgreb med sigte på systemisk omstilling. Inddrage arbejdsmarkedets parter og interessenter fra den private sektor i politikudformningen og -gennemførelsen og investeringerne. Dokumentere processerne for og resultaterne af relevante høringer.

24. Fremme naturbaserede løsninger og økosystembaseret tilpasning i nationale strategier, politikker og planer og foretage investeringer med henblik på deres udbredelse.

Udfærdiget i Bruxelles, den 18. december 2023.

På Kommissionens vegne
Kadri SIMSON
Medlem af Kommissionen